

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

748

Vragen van de leden **De Roon, Helder** en **Fritsma** (allen PVV) aan de ministers van Buitenlandse Zaken en van Veiligheid en Justitie over *het overbrengen van piraten naar Nederland* (ingezonden 7 november 2012).

Antwoord van minister **Opstelten** (Veiligheid en Justitie), mede namens de minister van Buitenlandse Zaken (ontvangen 5 december 2012). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2012–2013, nr. 650

Vraag 1

Wordt de minister van Buitenlandse Zaken ook betrokken bij het nemen van een beslissing om aangehouden Somalische piraten naar Nederland over te brengen voor een strafrechtelijke vervolging?¹ Zo ja, op welke wijze? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 1

Het instellen van strafrechtelijke vervolging is in het Nederlandse strafrechtelijke stelsel voorbehouden aan het Openbaar Ministerie (OM). Aan de beslissing om in deze casus strafrechtelijke vervolging in te stellen is in nauwe samenwerking met de Ministers van Buitenlandse Zaken en Defensie uitvoering gegeven.

Vraag 2

Waarom is niet gekozen voor overdracht aan het land van herkomst van de piraten of van de gegijzelde opvarenden of de vlaggestaat van het door de piraten overmeesterde vissersschip? Was een vervolging in de regio uitgesloten? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom is daarvoor niet gekozen?

Antwoord 2

De Nederlandse regering streeft ernaar verdachten van piraterij zoveel mogelijk te (laten) berechten in de eigen regio in plaats van in Nederland. Door het OM is in nauwe samenwerking met het ministerie van Buitenlandse Zaken onderzocht of landen in de regio in aanmerking kwamen voor de strafrechtelijke vervolging van de aangehouden verdachten. In deze casus is overdracht aan een ander land om verschillende redenen niet wenselijk geacht. Daarbij is tevens van belang dat er in de onderhavige zaak een duidelijk Nederlands belang is om de verdachten te vervolgen (in lijn met de

¹ http://www.rijksoverheid.nl/nieuws/2012/11/05/piraten-vervolgd-voor-beschietsen-nederlandse-militairen.html?ns_campaign=nieuwsberichten-ministerie-van-defensie&ns_channel=att

motie-Ormel²), aangezien sprake was van een verdenking van poging tot moord op Nederlands marinepersoneel. Nederland heeft rechtsmacht ter zake van het delict zeeroof en voor de poging tot moord op Nederlands marinepersoneel.

Vraag 3, 4 en 7

Is het mogelijk om aangehouden piraten in de regio te laten berechten naar Nederlands recht en door Nederlandse rechters en hen vervolgens hun straf uit te laten zitten in de door de Nederlandse belastingbetaler gefinancierde en reeds gebouwde nieuwe gevangenis in Somalië dan wel enige andere strafinrichting in die regio? Zo neen, wilt u zich inspannen om de bestaande beletselen weg te nemen?

Kunnen de naar Nederland overgebrachte piraten na hun berechting in Nederland in een gevangenis in de Somalische regio hun straf uitzitten? Zo ja, wilt u bevorderen dat dit vast beleid van de regering en het Openbaar Ministerie wordt? Zo neen, wilt u zich inspannen om de bestaande beletselen weg te nemen?

Wilt u bevorderen dat aangehouden piraten in principe nooit naar Nederland worden overgebracht? Zo ja, wat gaat u doen om dat te realiseren? Zo neen, waarom niet?

Antwoord 3, 4 en 7

Het is niet mogelijk om verdachten van zeeroof in Somalië of in de regio te laten berechten naar Nederlands recht door Nederlandse rechters. Daarnaast is executie – eventueel gebaseerd op de Wet overdracht tenuitvoerlegging strafvonnis (Wots) – van door Nederlandse rechters opgelegde gevangenisstraffen in Somalië momenteel niet mogelijk. Op dit moment wordt mede dankzij een Nederlandse bijdrage onder begeleiding van de UNODC gewerkt aan het vergroten van de detentiecapaciteit in Somalië. Nederland blijft daarnaast internationale inspanningen ondersteunen die zijn gericht op het uitbreiden van justitiële en detentiecapaciteit in de regio, zodat verdachten van zeeroof in de regio kunnen worden vervolgd en berecht en hun in de regio opgelegde straf kunnen ondergaan. Zo steunt Nederland het *Regional Anti Piracy Prosecution and Intelligence Coordination Centre* (RAPPICC), draagt Nederland bij aan de verbetering van het gevangeniswezen op de Seychellen, en ondersteunt Nederland de opbouwfase van de civiele EU-missie EUCAP Nestor, gericht op maritieme capaciteitsopbouw van de kustwacht van landen in de regio.

Vraag 5 en 6

Kunt u garanderen dat deze piraten nooit asiel in Nederland wordt verleend en dat hun verblijf hier ook niet gedoogd wordt, kortom dat zij in ons land nooit op vrije voeten zullen verblijven?

Realiseert u zich dat gedwongen uitzettingen naar Somalië (thans) niet mogelijk zijn waardoor terugkeer van deze piraten naar het land van herkomst alles behalve gegarandeerd is?

Antwoord 5 en 6

Het ligt in de lijn der verwachting dat eventuele asielaanvragen van verdachten van piraterij worden afgewezen op grond van artikel 1F van het Vluchtelingenverdrag³. Daarnaast wordt een asielaanvraag ook afgewezen wanneer betrokkene veroordeeld is tot een onvoorwaardelijke gevangenisstraf van 24 maanden of meer.

Op dit moment is gedwongen terugkeer naar Somalië niet mogelijk. Deze situatie zal naar aanleiding van het nieuwe ambtsbericht over Somalië, dat binnenkort zal verschijnen, opnieuw worden beoordeeld. Aan betrokkenen kan echter wel strafonderbreking worden verleend na ommekomst van tweederde van de opgelegde gevangenisstraf, indien de vreemdeling Nederland aantoonbaar verlaat en niet terugkeert.

² Kamerstukken II, vergaderjaar 2010–2011, 32 500-V, nr. 88)

³ Artikel 1F (b): een ernstig, niet politiek misdrijf, begaan buiten het land van toevlucht.